

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

22 Ιουλίου 2005

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ: ΕΝΤΑΞΗ ΜΗ ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΟΝ ΕΝΙΑΙΟ ΚΑΤΑΛΟΓΟ

Το 2004 το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) ενέκρινε τη σταδιακή εισαγωγή ενός Ενιαίου Καταλόγου στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος που διέπει τη σύσταση ασφαλειών, σε αντικατάσταση του υφιστάμενου συστήματος δύο βαθμίδων αποδεκτών περιουσιακών στοιχείων (βλ. το [δελτίο Τύπου της 10ης Μαΐου 2004](#)).

Ως πρώτο βήμα, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να συμπεριλάβει στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος που διέπει τη σύσταση ασφαλειών μία νέα κατηγορία περιουσιακών στοιχείων τα οποία προηγουμένως δεν ήταν αποδεκτά (τα χρεόγραφα σε ευρώ τα οποία έχουν εκδοθεί από φορείς εγκατεστημένους στις χώρες της Ομάδας των 10 (G10) που δεν ανήκουν στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο). Μετά την ολοκλήρωση του προπαρασκευαστικού έργου, την 1η Ιουλίου 2005 επιλεγμένα χρεόγραφα τα οποία έχουν εκδοθεί από φορείς εγκατεστημένους σε χώρες της Ομάδας των 10 εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου προστέθηκαν στον κατάλογο των αποδεκτών περιουσιακών στοιχείων ο οποίος δημοσιεύεται στο [δικτυακό τόπο της ΕΚΤ](#). Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο αναθεώρησε τον κατάλογο των μη ρυθμιζόμενων αγορών οι οποίες γίνονται δεκτές για τη διαπραγμάτευση αποδεκτών περιουσιακών στοιχείων (βλ. επίσης το [δελτίο Τύπου της 30ής Μαΐου 2005](#)).

Ως δεύτερο βήμα, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε το πλαίσιο για την ένταξη μη εμπορεύσιμων περιουσιακών στοιχείων από όλες τις χώρες της ζώνης του ευρώ στον Ενιαίο Κατάλογο. Το πλαίσιο αυτό θα ισχύει για τα τραπεζικά δάνεια και τα μη εμπορεύσιμα χρεόγραφα που καλύπτονται από ενυπόθηκα δάνεια (βλ. και το [δελτίο Τύπου της 5ης Αυγούστου 2004](#)). Τα κύρια χαρακτηριστικά του πλαισίου περιγράφονται κατωτέρω.

Αναλυτική περιγραφή των κριτηρίων καταλληλότητας που θα ισχύουν για τα μη εμπορεύσιμα περιουσιακά στοιχεία θα δοθεί εν ευθέτω χρόνω μαζί με την αναθεωρημένη έκδοση του εγχειριδίου "Η εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής στη ζώνη του ευρώ:

Γενική τεκμηρίωση για τα μέσα και τις διαδικασίες νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος" ("Γενική Τεκμηρίωση").

ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Σύμφωνα με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου που δημοσιεύθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2005 (βλ. "[Αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ \(εκτός των αποφάσεων για τα επιτόκια\)](#)") που δημοσιεύθηκαν την ίδια ημέρα), η ένταξη των τραπεζικών δανείων στον Ενιαίο Κατάλογο θα πραγματοποιηθεί με βάση το εξής χρονοδιάγραμμα:

- Τα τραπεζικά δάνεια θα γίνονται αποδεκτά ως ασφάλεια για τις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος σε όλες τις χώρες της ζώνης του ευρώ από 1ης Ιανουαρίου 2007, οπότε θα εφαρμοστούν κοινά κριτήρια καταλληλότητας και κοινό πλαίσιο του Ευρωσυστήματος για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας.
- Από 1ης Ιανουαρίου 2007 έως 31 Δεκεμβρίου 2011 θα ισχύσει μεταβατικό καθεστώς βάσει του οποίου θα επιτρέπεται σε κάθε εθνική κεντρική τράπεζα (ΕΘΝΚΤ) του Ευρωσυστήματος να επιλέξει το ελάχιστο όριο για το ύψος των δανείων που θα γίνονται αποδεκτά ως ασφάλεια και να ορίσει αν θα εφαρμόζεται προμήθεια διαχείρισης.
- Από 1ης Ιανουαρίου 2012 θα ισχύει ενιαίο καθεστώς για τη χρήση τραπεζικών δανείων ως ασφαλειών με κοινό ελάχιστο όριο 500.000 ευρώ.

1.1. Κριτήρια καταλληλότητας

Από 1ης Ιανουαρίου 2007 θα ισχύουν τα παρακάτω κριτήρια καταλληλότητας:

Αποδεκτό δάνειο: Είναι η ενοχική υποχρέωση ενός αποδεκτού οφειλέτη (βλ. κατωτέρω) προς τους αντισυμβαλλομένους του Ευρωσυστήματος, η οποία πληροί όλα τα κριτήρια καταλληλότητας που ορίζονται πιο κάτω. Τα κριτήρια καταλληλότητας των τραπεζικών δανείων ισχύουν επίσης και για τα κοινοπρακτικά δάνεια. Τα τραπεζικά δάνεια "μειούμενου υπολοίπου" (δηλ. στα οποία το κεφάλαιο και οι τόκοι αποπληρώνονται βάσει προσυμφωνηθέντος χρονοδιαγράμματος) είναι επίσης αποδεκτά. Αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια αλληλόχρεων λογαριασμών (δηλ. αχρησιμοποίητα υπόλοιπα ανακυκλούμενων πιστωτικών διευκολύνσεων), υπεραναλήψεις από τρεχούμενους λογαριασμούς και εγγυητικές επιστολές (με τις οποίες εγκρίνεται η χρήση πιστώσεων αλλά δεν είναι οι ίδιες τραπεζικά δάνεια) δεν αποτελούν αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία. Τραπεζικά δάνεια που παρέχουν δικαιώματα επί του κεφαλαίου ή/και των τόκων

εξαρτώμενα από τα δικαιώματα κομιστών άλλων τραπεζικών δανείων ή χρεογράφων του ίδιου εκδότη επίσης δεν είναι αποδεκτά.¹

Αποδεκτοί οφειλέτες: Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και η γενική κυβέρνηση.² Οι εγγυητές και οι αποδεκτές εγγυήσεις θα υπόκεινται στο καθεστώς που ισχύει για τα αποδεκτά εμπορεύσιμα χρεόγραφα.³

Ελάχιστο ύψος δανείων: Από το έτος 2007 έως το 2012 κάθε ΕθνΚΤ θα εφαρμόζει το ελάχιστο ύψος δανείων το οποίο θα ορίζει κατά τη διακριτική της ευχέρεια. Από το 2012 και εξής, θα ισχύει κοινό ελάχιστο όριο 500.000 ευρώ.

Πιστοληπτική ικανότητα του οφειλέτη: Οι οφειλέτες θα πρέπει να είναι οικονομικά εύρωστοι προκειμένου να κρίνονται αποδεκτοί. Η οικονομική τους ευρωστία θα αξιολογείται σύμφωνα με το πλαίσιο του Ευρωσυστήματος για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας (βλ. ενότητα 1.3 παρακάτω).

Νόμισμα: Αποδεκτά θα γίνονται μόνο τραπεζικά δάνεια που έχουν συνομολογηθεί σε ευρώ.

Μέγιστη και ελάχιστη διάρκεια: Καμία.⁴

Δίκαιο που διέπει τη σύμβαση δανείου: Η σύμβαση δανείου πρέπει να διέπεται από το δίκαιο χώρας-μέλους της ζώνης του ευρώ.

Έδρα του οφειλέτη/εγγυητή: Ο οφειλέτης/εγγυητής θα πρέπει να εδρεύει σε χώρα-μέλος της ζώνης του ευρώ.

1.2. Πρόσθετες νομικές προϋποθέσεις

Στις επιμέρους χώρες-μέλη της ζώνης του ευρώ προβλέπονται διαφορετικές νομικές προϋποθέσεις για την έγκυρη σύσταση ασφάλειας επί τραπεζικών δανείων και για την ταχεία εκποίησή της σε περίπτωση υπερημερίας του αντισυμβαλλομένου. Οι εν λόγω νομικές προϋποθέσεις αφορούν την κοινοποίηση προς τον οφειλέτη, το τραπεζικό απόρρητο, καθώς και τη σύσταση και εκποίηση ενεχύρου επί των δανείων. Καθώς η αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων δεν είναι ομοιόμορφη σε όλες τις χώρες, οι νομικές προϋποθέσεις και ο τρόπος με τον οποίο πληρούνται ενδέχεται να διαφέρουν από χώρα σε χώρα.

¹ Παρόμοιος όρος ισχύει για τη σημερινή πρώτη βαθμίδα (βλ. Γενική Τεκμηρίωση, Κεφάλαιο 6, υποσημείωση 3).

² Με βάση τη διάκριση σε τομείς σύμφωνα με το ΕΣΛ 95 (Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών 1995), οι κατηγορίες αποδεκτών οφειλετών θα είναι οι εξής: κεντρική κυβέρνηση, κυβερνήσεις ομόσπονδων κρατιδίων/περιφερειακή κυβέρνηση, τοπική αυτοδιοίκηση και μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις. Τα υπερεθνικά και τα διεθνή ιδρύματα είναι επίσης αποδεκτοί οφειλέτες.

³ Βλ. Κεφάλαιο 6 της Γενικής Τεκμηρίωσης.

⁴ Κατά τα ισχύοντα (βλ. Κεφάλαιο 6.2 της Γενικής Τεκμηρίωσης), οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν με απόφασή τους να μη δέχονται τραπεζικά δάνεια που λήγουν πριν από την ημερομηνία λήξεως της πράξης νομισματικής πολιτικής για την οποία χρησιμοποιούνται ως ασφάλεια.

1.3. Το πλαίσιο του Ευρωσυστήματος για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας

Το πλαίσιο του Ευρωσυστήματος για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας απαρτίζεται από το σύνολο των τεχνικών και των κανόνων που πληρούν την απαίτηση του Ευρωσυστήματος για "υψηλή ποιότητα" των αποδεκτών ασφαλειών. Το εν λόγω πλαίσιο βασίζεται σε τέσσερις πηγές αξιολόγησης της ποιότητας, δηλ. στους εξωτερικούς οργανισμούς αξιολόγησης (ECAIs), τα εσωτερικά συστήματα αξιολόγησης (ICASs) που διαθέτουν οι ΕθνΚΤ,⁵ τα συστήματα εσωτερικών αξιολογήσεων της πιστοληπτικής ικανότητας (IRB) που διαθέτουν οι αντισυμβαλλόμενοι και τους μηχανισμούς αξιολόγησης (RTs) ανεξάρτητων παροχέων τα οποία διαθέτουν συγκεκριμένοι ανεξάρτητοι διαχειριστές. Δεν γίνεται διαβάθμιση των πηγών αξιολόγησης.

Όλες οι πηγές αξιολόγησης της ποιότητας θα πρέπει να πληρούν κριτήρια καταλληλότητας ειδικώς καθοριζόμενα για κάθε πηγή και τα οποία θα διασφαλίζουν ότι τηρούνται οι αρχές του Ευρωσυστήματος για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας, δηλ. η ακρίβεια, η συνέπεια και η συγκρισιμότητα τόσο μεταξύ των τεσσάρων πηγών που προαναφέρθηκαν όσο και εντός κάθε πηγής. Το Ευρωσύστημα θα παρακολουθεί τις επιδόσεις των διαφόρων πηγών με βάση ένα σημείο αναφοράς προκειμένου να εξασφαλίζει ότι οι αποδεκτές ασφάλειες πληρούν τα ελάχιστα πρότυπα πιστοληπτικής ικανότητας.

Το Ευρωσύστημα εν ευθέτω χρόνω θα ανακοινώσει ένα "κατώφλι" πιστοληπτικής ικανότητας, το οποίο θα ισχύει για τους αποδεκτούς οφειλέτες, κανόνες καταλληλότητας για τους εγγυητές μη εμπορεύσιμων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και το σημείο αναφοράς με βάση το οποίο θα παρακολουθούνται οι επιδόσεις των πηγών αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας. Το Ευρωσύστημα επίσης θα δημοσιοποιήσει εν ευθέτω χρόνω κατάλογο με τους αποδεκτούς εξωτερικούς οργανισμούς αξιολόγησης, καθώς και με τους αποδεκτούς μηχανισμούς αξιολόγησης που τελούν υπό τη διαχείριση ανεξάρτητων φορέων και τους διαχειριστές αυτών.

Κάθε αντισυμβαλλόμενος θα πρέπει να εξειδικεύει ποια από τις τέσσερις διαθέσιμες πηγές αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας θα χρησιμοποιεί ως βασικό εργαλείο για την αξιολόγηση των οφειλετών/εγγυητών των τραπεζικών δανείων που θα καταθέτει ως ασφάλεια. Στη συνέχεια θα πρέπει να χρησιμοποιεί αυτό το συγκεκριμένο σύστημα επί μια προκαθορισμένη χρονική περίοδο (π.χ. ένα έτος). Ο κατάλογος των αποδεκτών οφειλετών/εγγυητών τον οποίο θα υποβάλλει ένας αντισυμβαλλόμενος θα παραμένει αυστηρώς απόρρητος και θα είναι γνωστός μόνο στο Ευρωσύστημα και τον αντισυμβαλλόμενο.

⁵ Η δυνατότητα αυτή προβλέπεται μόνο για τη Γερμανία, την Ισπανία, τη Γαλλία και την Αυστρία.

Το σύνολο των τεχνικών και των κανόνων που προβλέπονται από το πλαίσιο του Ευρωσυστήματος για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας όσον αφορά τα τραπεζικά δάνεια θα εφαρμόζεται επίσης και σε εμπορεύσιμα περιουσιακά στοιχεία χωρίς πιστοληπτική διαβάθμιση.

1.4. Διαδικασίες

Οι διαδικασίες για τη χρήση τραπεζικών δανείων ως ασφαλειών θα εφαρμόζονται ανάλογα με το νομικό και λειτουργικό περιβάλλον κάθε χώρας και με τον όγκο αποδεκτών δανείων που αναμένεται να χρησιμοποιούν οι αντισυμβαλλόμενοι.

Στην αρχή της μεταβατικής περιόδου κάθε ΕΘΝΚΤ θα εφαρμόσει λύσεις σε εθνικό επίπεδο οι οποίες θα πληρούν κάποιες ελάχιστες κοινές προϋποθέσεις υπηρεσιών ώστε να διασφαλίζεται ένα ελάχιστο επίπεδο υπηρεσιών του Ευρωσυστήματος για τη μεταβίβαση τραπεζικών δανείων. Το σύστημα ανταποκριτριών κεντρικών τραπεζών (ΣΑΚΤ) θα επιτρέπει στους αντισυμβαλλομένους να χρησιμοποιούν τραπεζικά δάνεια σε διασυνοριακό επίπεδο.

ΜΗ ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΝΥΠΟΘΗΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Τα μη εμπορεύσιμα χρεόγραφα που καλύπτονται από ενυπόθηκα δάνεια είναι τίτλοι οι οποίοι δεν συγκεντρώνουν όλα τα χαρακτηριστικά της πλήρους τιτλοποίησης. Αυτή η κατηγορία περιουσιακών στοιχείων αρχικά θα περιλαμβάνει μόνον υποσχετικές καλυμμένες με υποθήκη οι οποίες εκδίδονται στην Ιρλανδία, και τούτο λόγω του ειδικού νομικού καθεστώτος που διέπει αυτά τα περιουσιακά στοιχεία στην Ιρλανδία, το οποίο δεν μπορεί εύκολα να μεταφερθεί σε άλλες χώρες της ζώνης του ευρώ. Επί του παρόντος το Ευρωσύστημα δεν κρίνει αναγκαία την επέκταση αυτής της κατηγορίας περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιούνται στην Ιρλανδία σε όλες τις χώρες της ζώνης του ευρώ, δεδομένου ότι τα ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια είναι ήδη αποδεκτά ως ασφάλεια σε πολλές χώρες σε τιτλοποιημένη μορφή, είτε ως χρεόγραφα που καλύπτονται από ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια είτε ως τίτλοι τύπου Pfandbrief.

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Τμήμα Τύπου και Ενημέρωσης

Kaiserstrasse 29, D-60311 Frankfurt am Main

Τηλ.: +49 69 1344 7455, Φαξ: +49 69 1344 7404

Ίντερνετ: <http://www.ecb.int>

Η αναπαραγωγή επιτρέπεται εφόσον γίνεται αναφορά στην πηγή.